

คำชี้แจง

เครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะ
“เขียนคล่อง”
(ฉบับกรรมการ)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
ภาคเรียนที่ ๑

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจง
เครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะ
“เขียนคล่อง”
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ภาคเรียนที่ ๑)

.....

๑. เครื่องมือวัดและประเมินผลฉบับนี้ มีจุดประสงค์เพื่อประเมินการเขียนย่อความ
๒. เครื่องมือในการวัดและประเมินผลนี้มี ๑ ฉบับ คือ การเขียนย่อความ เป็นการวัดความสามารถในการเขียนย่อความของนักเรียน
๓. การใช้เครื่องมือวัดและประเมินผล

๑) ลักษณะเครื่องมือ กำหนดบทอ่าน ๑ เรื่อง เพื่อให้นักเรียนอ่านแล้วเขียนย่อความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนย่อความจากเรื่องที่กำหนดให้ โดยเขียนตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ใช้เวลา ๕๐ นาที

สารพิษและสิ่งปนเปื้อนอาหาร

อาหารที่เราบริโภคไม่ว่าจะเป็นพืช ผัก ผลไม้ เนื้อสัตว์ นม ไข่ ฯลฯ ซึ่งเป็นผลิตผลทางการเกษตร และการประมง หรืออาหารกึ่งสำเร็จรูป เช่น อาหารหมักดอง อาหารแห้งต่าง ๆ หรืออาหารสำเร็จรูป เช่น อาหารกระป๋อง เครื่องดื่ม ฯลฯ อาจมีสิ่งต่าง ๆ ปนเปื้อนอยู่ในอาหารนั้น สิ่งที่ปนเปื้อนบางชนิดก็ไม่น่าเป็นอันตราย บางชนิดก็เป็นอันตราย ทำให้ผู้บริโภคเป็นโรค หรือมีอาการผิดปกติต่าง ๆ เช่น ปวดท้อง ท้องเดิน อาเจียน ปวดศีรษะ มึนงง และเสียการทรงตัว เป็นต้น สิ่งปนเปื้อนอาหาร ที่ทำให้เกิดอันตรายแก่ผู้บริโภค มีทั้งสิ่งที่มีชีวิต ได้แก่ จุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรค สัตว์เซลล์เดียวบางชนิด และพยาธิ สิ่งที่ไม่มีชีวิต ได้แก่ สารเคมีต่าง ๆ จากสิ่งแวดล้อม เช่น สารเคมีที่ปนเปื้อนมากับน้ำ อากาศ ดิน ภาชนะบรรจุอาหาร พืชหรือสัตว์บางชนิด สารเคมีที่ทำให้เกิดอันตรายแก่ผู้บริโภคนี้ เรียกว่า สารพิษ โดยปกติเมื่อสารพิษเข้าสู่ร่างกาย ร่างกายจะพยายามกำจัดสารพิษนั้น โดยเปลี่ยนสารพิษให้เป็นสารอื่น หรือขับสารพิษออกจากร่างกายเพื่อป้องกันไม่ให้สารพิษทำอันตรายต่อร่างกาย แต่ถ้าสารพิษเข้าสู่ร่างกายในปริมาณมาก หรือเข้าสู่ร่างกายทีละน้อย แต่ติดต่อกันเป็นเวลานาน สารพิษจะถูกสะสมไว้ในร่างกาย ทำให้เกิดอันตรายแก่ร่างกายได้ อันตราย หรือความเป็นพิษที่เกิดขึ้นของสารพิษแต่ละชนิดจะแตกต่างกัน สารพิษบางชนิดมีฤทธิ์ต่ออวัยวะของระบบทางเดินอาหาร ทำให้เกิดการอักเสบ ต่อกระเพาะอาหาร ลำไส้ และตับ ทำให้เกิดอาการคลื่นไส้ ท้องเดิน อาเจียน ปวดท้อง อุจจาระเป็นเลือด ตับอักเสบ ฯลฯ สารพิษบางชนิด ออกฤทธิ์ต่อระบบประสาท ทำให้สมองพิการ ประสาทหลอน มึนงง เคลิ้มฝัน ตาพร่า ฯลฯ สารพิษบางชนิดออกฤทธิ์ต่อไตทำให้ไตอักเสบ เป็นนิ่วในไต เป็นนิ่วในท่อปัสสาวะ ไตวาย ฯลฯ สารพิษบางชนิดออกฤทธิ์ต่อระบบหายใจ ทำให้หัวใจเต้นผิดปกติ หายใจไม่สะดวก หัวใจล้มเหลว ฯลฯ นอกจากสารพิษจะมีฤทธิ์ต่ออวัยวะระบบต่างๆ แล้ว สารพิษบางชนิด ยังเป็นสารก่อมะเร็ง และเป็นสารก่อกลายพันธุ์ได้ด้วย สารพิษที่ปนเปื้อนมากับอาหาร ได้แก่ สารพิษที่ปนเปื้อนลงไปในการผลิตอาหารโดยไม่ตั้งใจ เป็นสารพิษที่เกิดขึ้นจากกระบวนการผลิตอาหาร สารพิษที่ปนเปื้อนมากับภาชนะบรรจุอาหาร สารประกอบของโลหะหนัก สารเคมีที่ใช้ในการเกษตร ซึ่งตกค้างอยู่ในอาหาร และสารพิษที่เกิดจากจุลินทรีย์ที่ปนเปื้อน มากับอาหาร

(บทความเรื่องสารพิษและสิ่งปนเปื้อนอาหาร ผู้เขียนนางโรจน์ จะโนภาส
จากสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ เล่มที่ ๑๔ พิมพ์ครั้งที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๙ หน้า ๒๒๗-๒๒๘)

แนวคำตอบ

ย่อบทความ เรื่องสารพิษและสิ่งปนเปื้อนอาหาร ของ นางโรจน์ี จะโนภาษ จากสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน พิมพ์ครั้งที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๓๙ เล่ม ๑๔ หน้า ๒๒๗ - ๒๒๘ ความว่า

อาหารที่ได้มาจากผลผลิตทางการเกษตร การประมง และการแปรรูปอาหาร อาจมีสิ่งปนเปื้อนอยู่ในอาหาร ทั้งที่เป็นอันตรายและไม่เป็นอันตราย สิ่งปนเปื้อนที่เป็นอันตรายมีทั้งสิ่งที่มีชีวิต เช่น จุลินทรีย์ ที่ทำให้เกิดโรค และสิ่งที่ไม่มีชีวิต เช่น สารเคมี และสารพิษ สิ่งเหล่านี้เมื่อเข้าสู่ร่างกาย บางอย่างร่างกายสามารถขับออกได้ แต่บางอย่างไม่สามารถขับออกได้ก็จะสะสมอยู่ในร่างกาย ทำให้เกิดอันตรายต่อระบบทางเดินอาหาร สารพิษบางชนิดอาจเป็นสารก่อมะเร็ง สิ่งปนเปื้อนและสารพิษเหล่านี้อาจมาจากกระบวนการผลิตและภาชนะบรรจุอาหาร

๒) เกณฑ์การให้คะแนน ใช้เกณฑ์วัดความสามารถในการเขียนตามระดับคะแนน (Rubric Scores)
 ดังนี้ (คะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. รูปแบบการเขียนคำขึ้นต้น	คะแนนเต็ม ๓ คะแนน		ระบุงการเขียนคำขึ้นต้นได้ครบทุกข้อดังนี้ ๑.ชื่อเรื่อง ๒.ผู้แต่ง ๓.ปีที่แต่ง ๔.เลขหน้า ๕.คำว่า ความว่า	ปฏิบัติได้ ๓ - ๔ ข้อ	ปฏิบัติได้น้อยกว่า ๑ - ๒ ข้อ
๒. เนื้อหาสาระ	๑. มีใจความหลักถูกต้องครบถ้วน ๒. มีคำสำคัญ ดังนี้ อาหาร สารปนเปื้อน สารเคมี ผู้บริโภค อันตรายต่อร่างกาย ๓. หลอมรวมเนื้อหาอย่างต่อเนื่อง ๔. เนื้อหาสัมพันธ์กัน	ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ	ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ	ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ	นักเรียนมีชิ้นงานแต่ไม่ถูกต้องตามเกณฑ์ทั้ง ๔ ข้อ
๓. ครอบคลุมเนื้อหา	เขียนครอบคลุมเนื้อหาหรือใจความสำคัญที่ต้องการสื่อสารได้ครบถ้วน	เขียนครอบคลุมเนื้อหาหรือใจความสำคัญที่ต้องการสื่อสารได้ ๔ ใน ๕ ส่วน	เขียนครอบคลุมเนื้อหาหรือใจความสำคัญที่ต้องการสื่อสารได้ ๓ ใน ๕ ส่วน	เขียนครอบคลุมเนื้อหาหรือใจความสำคัญที่ต้องการสื่อสารได้ ๒ ใน ๕ ส่วน	เขียนครอบคลุมเนื้อหาหรือใจความสำคัญที่ต้องการสื่อสารได้ ๑ ใน ๕ ส่วน
๔. การใช้ภาษา	๑. เลือกคำใช้ได้ถูกต้อง ๒. เรียงลำดับเรื่องให้ได้ใจความต่อเนื่องสอดคล้องกัน ๓. เขียนเว้นวรรคตอนได้ถูกต้อง ๔. ใช้คำสุภาพ ๕. ไม่ใช้ภาษาพูด หรือภาษาถิ่น	ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ	ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ	ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ	ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ
๕. การเขียนสะกดคำ	คะแนนเต็ม ๒ คะแนน			เขียนสะกดคำถูกต้องทุกคำ	เขียนสะกดคำผิด

๓) แบบบันทึกคะแนน

แบบบันทึกคะแนน

การเขียนย่อความ

โรงเรียน ..... ชั้น .....

ที่	ชื่อ - สกุล	ผลการประเมิน					รวมคะแนน*
		๑. รูปแบบการเขียน คำขึ้นต้น (คะแนนเต็ม ๓ คะแนน)	๒ เนื้อหาสาระ (คะแนนเต็ม ๕ คะแนน)	๓ ครอบคลุมเนื้อหา (คะแนนเต็ม ๕ คะแนน)	๔. การใช้ภาษา (คะแนนเต็ม ๕ คะแนน)	๕. การเขียนสะกดคำ (คะแนนเต็ม ๒ คะแนน)	
๑.							
๒.							
๓.							
๔.							
๕.							
๖.							
๗.							
๘.							
๙.							
๑๐.							
๑๑.							
๑๒.							
คะแนนรวม**							

หมายเหตุ

๑. ให้บันทึกคะแนนการเขียนย่อความของนักเรียนตามรายการประเมินเพื่อให้รู้ว่ามีข้อบกพร่องในด้านใด สำหรับใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเขียนย่อความของนักเรียน
๒. วิธีการบันทึก ให้ใส่คะแนนที่ได้ตามเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละรายการประเมิน
๓. ใช้รวมคะแนน* และคะแนนรวม** เพื่อประโยชน์ในการวินิจฉัย ปรับปรุงการเขียนย่อความและการจัดการเรียนการสอนเป็นรายบุคคลและภาพรวม

๔. การประเมินผลและการแปลผล

การประเมินผล ให้นำคะแนนจากการวัดมาบันทึกผลเป็นรายโรงเรียนและรายบุคคล ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างสรุปผลการประเมินผลความสามารถและทักษะ

“เขียนคล่อง”

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ภาคเรียนที่ ๑)

โรงเรียน ..... ชั้น .....

ที่	ชื่อ - สกุล	ผลการประเมิน การเขียนย่อความ* (คะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน)	การแปลผล**
๑.			
๒.			
๓.			
๔.			
๕.			
๖.			
๗.			
๘.			
๙.			
๑๐.			
๑๑.			
๑๒.			
รวม			

หมายเหตุ

* ใส่คะแนนที่นักเรียนได้

** แปลผลโดยเทียบกับเกณฑ์

จากนั้น ให้นำคะแนนมาเทียบกับเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

เกณฑ์ของระดับคะแนน	ช่วงคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	๑๖ - ๒๐	ดีเยี่ยม
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	๑๔ - ๑๕	ดีมาก
ร้อยละ ๖๐ - ๖๙	๑๒ - ๑๓	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๕๙	๑๐ - ๑๑	พอใช้
ร้อยละ ๔๐ - ๔๙	๘ - ๙	ปรับปรุง
ร้อยละ ๓๐ - ๓๙	๖ - ๗	ปรับปรุงเร่งด่วน
ร้อยละ ๐ - ๒๙	๐ - ๕	เขียนไม่คล่อง